

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/44/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215221280
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:1215221280.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, bytom u matky, dieťa rodičov - matka: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, U., zastúpená advokátom: JUDr. Tomáš Plank, Námestie Slobody 10, Bratislava a otec: Ing. H. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, U., zastúpený advokátom: JUDr. Darina Hanáčková, Záhradnícka 41, Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede, o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, o návrhu otca na uloženie povinnosti matke informovať ho o maloletej, o návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia matke a súčasne z úradnej moci, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/42/2015-1387 zo dňa 24.06.2016 a o návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky p o t v r d z u j e .

II. V napadnutej časti zastupovania a spravovania majetku rozsudok súdu prvej inštancie m e n í t a k , že zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia.

III. V napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í t a k , že:

Otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou počnúc právoplatnosťou rozsudku

- štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava,

následne

- ďalšie štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava

a napokon

- každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.,

s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú mu ju v stanovený čas odovzdať pred vstupom do detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava.

Matka maloletej je povinná po ukončení styku maloletú na rovnakom mieste od otca maloletej prevziať. V prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, rodičia sú povinní navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne informovať.

IV. V napadnutej časti výživného a povinnosti matky informovať otca o mieste bydliska maloletej rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a rozhodnutie.

V. Odvolací súd návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie maloletú W., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Otcovi upravil styk s maloletou tak, že otec maloletej je oprávnený stretávať sa s maloletou počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku nasledovne:

- prvých dvanásť realizovaných stretnutí každú pracovnú stredu od 14:30 hod. do 16:00 hod. za prítomnosti matky a pracovníka Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF v priestoroch Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, Fialkové údolie 5, Bratislava, resp. v prípade nedostatočných personálnych a priestorových kapacít Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF v iný deň a v inom časovom intervale avšak v rovnakom rozsahu a frekvencii a to podľa určenia Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, následne

- ďalšie štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava, následne

- ďalšie štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava a napokon

- každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.,

s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú ju priviesť v určenom čase prvých dvanásť realizovaných stretnutí na pracovisko Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, Fialkové údolie 5, Bratislava. Pri ostatných ďalších realizovaných stretnutiach je matka povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú mu ju odovzdať pred vstupom do detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava.

Matke maloletej uložil povinnosť po ukončení styku maloletú na rovnakom mieste od otca maloletej prevziať. V prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, rodičia sú povinní navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne informovať. Rodičia sú povinní bezodkladne informovať Linku detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF v prípade, že sa styk počas prvých dvanásť realizovaných stretnutí nebude môcť zo závažných dôvodov uskutočniť.

Otcovi maloletej uložil povinnosť platiť výživné na maloletú

mesačne v sume 90,- Eur počnúc od 12.12.2011 do 31.12.2013,

mesačne v sume 130,- Eur počnúc od 01.01.2014 do 31.12.2015 a

mesačne v sume 170,- Eur počnúc od 01.01.2016, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej.

Za obdobie od 12.12.2011 do 24.06.2016 dlh na zročnom výživnom vo výške 3.528,91 Eur, povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 100,- Eur spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku tak, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vyslovil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010 v časti zverenia, vyživovacej povinnosti ako aj v časti styku.

Súd zároveň rozhodol, že ukladá rodičom maloletej výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti oboch rodičov podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať, vyrovnania sa so svojimi minulými konfliktami, ako aj s cieľom naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove, a to po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Matke maloletej uložil povinnosť informovať otca maloletej o školskom prospechu maloletej, o jej zdravotnom stave a o navštevovaných krúžkoch vždy do 20. dňa v mesiaci prostredníctvom e-mailu. Za týmto účelom je otec povinný oznámiť matke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku e-mailovou adresu, na ktorú mu je matka povinná poslať uvedené informácie a návrh otca na uloženie povinnosti matke informovať ho o mieste bydliska maloletej zamietol.

O trovách účastníkov rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a rozhodnutie o trovách štátu vymienil na rozhodnutie samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil s použitím ustanovení Zákona o rodine a to § 24 ods. 2, 4, 5, § 25 ods. 2 a 4, § 26, § 36 ods. 1, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, čl. 3, čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa a následne § 37 ods. 2 písm. d), § 37 ods. 7 a 8, § 62 ods. 1, § 62 ods. 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine ako aj ust. § 160 ods. 1 veta druhá O.s.p. Vecne argumentoval tým, že Okresný súd Galanta dňa 29.02.2012 vydal ex offa uznesenie o začatí konania o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej W.. Týmto uznesením sa začalo konanie o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, ktorá bola upravená v rozsudku o rozvode manželov a následne predbežne upravená uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 13P/312/2011-39 zo dňa 01.12.2011 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/26/2012 z 24.04.2012, ktorým bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matke a otcovi bol umožnený styk s maloletou každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.. Uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 17P/278/2012-115 zo dňa 26.11.2013 (právoplatným dňa 16.01.2014) tamojší súd preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Dunajská Streda. Okresným súdom Galanta bolo viackrát rozhodované o návrhoch na nariadenie predbežného opatrenia. Predbežná úprava práv a povinností rodičov k ich maloletej dcére bola naposledy riešená uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 22.02.2016 č.k. 25CoP/7/2016-843, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.04.2016, v zmysle ktorého je otec oprávnený stýkať sa s maloletou prvé štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu v čase od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky maloletej, nasledujúce štyri realizované stretnutia každú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. a následne každú sobotu v čase od 09:00 hod. do 17:00 hod., s tým, že dieťa si prevezme a aj odovzdá matke v mieste jej hláseného trvalého bydliska.

3. Predmetom konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 10P/42/2015 je otázka zmeny úpravy práv a povinností rodičov (rozvedených manželov) k ich maloletej dcére, ktorá sa na základe predbežného opatrenia dočasne nachádza v osobnej starostlivosti matky. Rodičia maloletej boli manželmi, pričom ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010, pričom pokiaľ sa týka úpravy práv a povinností rodičov k ich maloletej dcére na čas po rozvode bolo rozhodnuté tak, že maloletá bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, výživné určené nebolo. Táto meritórna úprava bola dočasne zmenená predbežným opatrením Okresného súdu Galanta, na základe ktorého je maloletá predbežne v osobnej starostlivosti matky od 12.12.2011 (t.j. odo dňa vykonateľnosti citovaného uznesenia). Styk je t.č. predbežne upravený uznesením Krajského súdu v Trnave z 22.02.2016 č.k. 25CoP/7/2016-843. Výživné je predbežne upravené uznesením tamojšieho súdu č.k. 13P/17/2014-20 zo dňa 12.05.2014, na základe ktorého je otec povinný predbežne prispievať na výživu maloletej mesačne 100,- Eur počnúc od 23.05.2014 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4. Uznesením č.k. 5P/44/2015-44 zo dňa 19.04.2016 tamojší súd na návrh otca maloletej rozhodol o spojení vecí vedenej (na tamojšom súde) pôvodne pod sp. zn. 5P/44/2015 na spoločné konanie s týmto konaním (sp. zn. 10P/42/2015). Uznesenie o spojení vecí nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2016. Predmetom konania sa teda stala i otázka nariadenia výchovného opatrenia matke, v zmysle návrhu otca (ktorým však súd nie je viazaný), keďže tá podľa tvrdenia otca maloletej nerešpektuje právoplatné súdne rozhodnutia, úmyselne marí styk otca s maloletou a odmietla sa zúčastniť i mediáčného stretnutia.

5. Právoplatným uznesením č.k. 13P/230/2015-117 zo dňa 12.04.2016 súd na návrh otca maloletej rozhodol o spojení vecí vedenej (na tamojšom súde) pôvodne pod sp. zn. 13P/230/2016 na spoločné konanie s týmto konaním (sp. zn. 10P/42/2015). Predmetom konania sa teda stala i otázka uloženia povinnosti matke, aby otca informovala o maloletom dieťati, vrátane informácie o mieste aktuálneho pobytu dieťaťa (ktorým návrhom však súd rovnako nie je viazaný). Otec návrh otec zdôvodnil tým, že ako rodič má právo poznať miesto bydliska svojej dcéry a keďže matka mu odmieta oznámiť adresu bydliska maloletej, teda nevie, kde si má dieťa v čase súdom určeného styku vyzdvihnúť, keďže v zmysle v tom čase platného predbežného opatrenia si mal otec maloletú vyzdvihnúť v mieste jej bydliska.

6. Okresný súd Galanta dňa 29.02.2012 vydal ex offa uznesenie o začatí konania o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej W.. Týmto uznesením sa začalo konanie o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej, ktorá bola upravená v rozsudku o rozvode manželov a následne predbežne upravená uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 13P/312/2011-39 zo dňa 01.12.2011 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/26/2012 z 24.04.2012, ktorým bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matke a otcovi bol umožnený styk s maloletou každú

sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.. Uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 17P/278/2012-115 zo dňa 26.11.2013 (právoplatným dňa 16.01.2014) tamojší súd preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Dunajská Streda. Spisový materiál bol tamojšieho súdu doručený dňa 07.02.2014 a bola mu pridelená sp. zn. 15P/14/2014. Neskôr bol spisový materiál na žiadosť účastníkov konania postúpený na Okresný súd Bratislava II, ktorý však s týmto postupom nesúhlasil, a keďže mu dal napokon za pravdu Krajský súd v Bratislave, vec bola prinavrátená tamojšiemu súdu a zaevidovaná pod sp. zn. 10P/42/2015, pričom pod touto spisovou značkou sa toto konanie i t.č. vedie.

7. Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne za preukázané, že rodičia maloletej spolu nežijú. Z tohto zistenia potom vyplýva záver, že je potrebné práva a povinnosti rodičov k ich maloletému dieťaťu upraviť rozhodnutím súdu. Z vyjadrenia oboch rodičov, ako aj zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že osobnú starostlivosť o maloletú na základe predbežného opatrenia od decembra 2011 zabezpečuje jej matka a súd taktiež preukázané, že rodičia medzi sebou nie sú schopní dlhodobo vôbec komunikovať, komunikácia medzi nimi skutočne zlyháva a vedie k rozporom, konfliktom, vzájomnému obviňovaniu sa, no v neposlednom rade škodí najmä a najviac maloletému dieťaťu, poškodzuje jeho najlepší záujem, jeho zdravý psychický vývoj i formujúce sa životné postoje do budúcnosti.

8. Z vykonaného rozsiahleho dokazovania bolo preukázané, že podstatou všetkých problémov, na ktoré bolo v priebehu konania poukazované, je práve neschopnosť rodičov komunikovať, upustiť zo svojich požiadaviek v záujme maloletého dieťaťa a nájsť v záujme dieťaťa vhodný a prospešný kompromis. Tak z výsledkov znaleckého dokazovania ako aj z psychologických správ vyplýva, že nielen že rodičia nie sú schopní spolu komunikovať, ale nie sú schopní ani akceptovať podstatu a zmysel najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, keď ani v tom, čo je pre dieťa najlepším záujmom sa nevedia zhodnúť a každý má o ňom inú predstavu, čo je základný a najpodstatnejší problém, na ktorý súd bral zreteľ vo všetkých aspektoch týkajúcich sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a premietol to do všetkých jednotlivých výrokov rozsudku, t.j. do všetkých otázok, ktoré sa v tomto konaní meritórne riešili. Súd opätovne zdôraznil, že jediným záujmom a tou najpodstatnejšou úlohou súdu, pri úprave ktorejkoľvek z otázok, ktoré sú, resp. sa stali predmetom tohto konania, je hľadiť najmä a prioritne na záujem maloletého dieťaťa, ktorý zisťoval vykonaným dokazovaním. S poukazom na túto filozofiu potom súd svoje meritórne rozhodnutie zdôvodnil nasledovne:

9. Pokiaľ sa týka zverenia maloletej, matka žiadala dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti dôvodiac, že sama má pedagogicko-vychovateľské vzdelanie, má s prácou s deťmi bohaté skúsenosti a vie, čo maloletá najviac potrebuje, hľadá aj na jej špecifické výchovné a študijné potreby, pričom predchádzajúca striedavá starostlivosť bolo pre dcéru škodlivá. Otec maloletej naopak žiadal dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivostí, eventuálne aj do osobnej starostlivosti poukazujúc na to, že má k dcére individuálny prístup, má ju rád, aj dcéra ho má rada, pričom už v minulosti ju mal v striedavej starostlivosti a zvládol to bez problémov. Vzhľadom k deklarovanej záujmu jedného z rodičov o striedavú osobnú starostlivosť nariadil súd vo veci znalecké dokazovanie z ktoré vyplynulo, že v podstate obaja rodičia na základe ich psychologického vyšetrenia sú spôsobilí vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa. U žiadneho z nich nebola zistená zvýšená pohotovosť k agresívnemu správaniu v zmysle ubližovania iným, takisto u žiadneho z rodičov znalec nezistil známky duševného ochorenia, ani emočnej poruchy. Zákon jednoznačne hovorí, že ak sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Z vykonaného znaleckého dokazovania tiež vyplynulo, že maloletá má blízky vzťah k matke, ktorá je pre ňu najbližšou vzťahovou osobou, pri nej cíti maloletá pocit bezpečia a istoty. Vo vzťahu k otcovi prevládajú skôr pocity neistoty. Znalec vyhodnotil, že každý z rodičov je do istej miery „problematická“ povaha, u oboch z nich sa prejavila aj minimálna schopnosť kritickosti k vlastnému správaniu sa, na druhej strane sa však prejavila zvýšená kritickosť k správaniu sa toho druhého. Ak by rodičia dokázali spolu komunikovať, mohli by sa vo svojom výchovnom pôsobení na dieťa vzájomne dopĺňať. Títo však, nie sú schopní spolu komunikovať, ich vzájomný postoj označil znalec za antagonistický, každý z nich vidí chyby výlučne v tom druhom, žiadny z nich nie je schopný kritickejšieho náhľadu na svoje správanie. Matka je podľa zistení znalca pre maloletú najbližšou a najbezpečnejšou vzťahovou osobou, vzťah k otcovi je podľa znalca v prvom rade neistý. Vychádzajúc z výsledkov znaleckého skúmania z hľadiska potrieb maloletej po psychologickej stránke sa tak znalcovi javí ako najlepšia možnosť, aby maloletá ostala

v osobnej starostlivosti matky a s otcom aby sa začala pravidelne stretávať s istou postupnosťou, neskôr by stretnutia mohli prebiehať bez tretej osoby a postupom času by sa mohlo vrátiť k tomu, aby maloletá trávila s otcom napr. aj celú sobotu, prípadne aj s prespatím. Uvažovanie o tom, či by maloletá mohla v budúcnosti opäť fungovať v striedavej starostlivosti oboch rodičov znalec označil za predčasné. Bude to závisieť od toho, ako budú rodičia v budúcnosti schopní komunikovať a kooperovať, resp. či budú schopní kritickejšieho náhľadu na svoje správanie a či budú schopní k sebe zaujať navzájom tolerantnejší postoj. Znalec skonštatoval, že zverenie do striedavej osobnej starostlivosti a tiež okamžité nariadenie rozsiahlejšieho styku by zrejme opäť spôsobovalo problémy. Podľa názoru znalca vychádzajúc zo znaleckého skúmania by pre maloletú bolo najvhodnejšie, aby k znovuobnoveniu styku došlo postupne. Znalec odporučil asistovaný styk. S obsahom znaleckého posudku sa stotožnil i kolízny opatrovník i zástupca okresnej prokuratúry. I súd je toho názoru, že v prípade takto naštrbenej komunikačnej schopnosti a pri takýchto súčasných postojoch rodičov jednak k sebe navzájom a jednak vo vzťahu k neschopnosti zhodnúť sa na tom, čo je podstatou najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa podľa názoru súdu nateraz striedavá osobná starostlivosť neprichádza do úvahy. Pokiaľ rodičia spolu nedokážu komunikovať, nemôže striedavá osobná starostlivosť fungovať tak, aby bola na prospech a v záujme maloletého dieťaťa. Súd z vykonaného dokazovania má za preukázané, že nateraz je pre dieťa najlepším riešením jeho ponechanie v osobnej starostlivosti matke, a to poukazujúc jednak na závery odborného posudku ale aj na odporúčania psychológov, ktorých správy sú súčasťou spisového materiálu i zo záverov prepúšťacej správy z Kliniky detskej psychiatrie, kde bola maloletá na pozorovaní, keď skonštatovali narušenú vzťahovú väzbu spojenú s odohrávaním konfliktných situácií medzi rodičmi za prítomnosti dieťaťa. Odporúčali zabezpečiť stabilné a emočne sýtiace domáce prostredie.

10. Súd je po vykonanom dokazovaní toho názoru, zohľadňujúc i poslednú správu kolízneho opatrovníka zo šetrenia výchovného prostredia u matky, že maloletá má u matky vytvorené vhodné výchovné prostredie, je na ňu zvyknutá, je to pre ňu najbližšia vzťahová osoba a má pri nej pocit bezpečia. Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že znalecký posudok bol vyhotovený v júli 2015. Z výsluchu znalca vyplynulo, že nie je potrebné a ani vhodné maloletú podrobovať ďalšiemu psychologickému ani psychiatrickému skúmaniu, mohlo by to byť pre maloletú škodlivé, predstavuje to ďalšiu záťaž a stres. Rovnako nepovažoval za potrebné podrobovať rodičov ďalšiemu odbornému skúmaniu, keďže sa u nich jedná o povahové vlastnosti a disharmóniu osobnosti. Ohľadne údajných traumatizujúcich zážitkov dieťaťa z osoby H. H. (matkinho partnera) znalec uviedol, že v spontánnych vyjadreniach dieťaťa sa žiadna traumatizujúca osoba nevyskytla, naopak pri kreslení túto osobu maloletá nakreslila ako prvú a označovala ho ako „H.“. Z týchto dôvodov, s prihliadnutím i na návrhy kolízneho opatrovníka a zástupcu okresnej prokuratúry súd nenariadil doplnenie dokazovania psychiatrickým ani psychologickým znaleckým skúmaním ani maloletej ani jej rodičov a tento návrh zamietol. Rovnako tak, poukazujúc na znalecké závery súd nepripustil ani návrh na psychiatrické vyšetrenie a posúdenie vhodnosti osoby H. H. v domácnosti maloletej, nakoľko to nepovažoval za potrebné, keďže znalec po odbornom vyšetrení a skúmaní žiadnu traumatizujúcu osobu neidentifikoval a viedlo by to len k predĺženiu samotného konania vo veci samej, ktoré sa vedie už od roku 2012, pričom podľa názoru súdu je meritórne rozhodnutie vo veci v jednoznačnom záujme maloletého dieťaťa a prispieje k zastabilizovaniu situácie a vytvorí priestor pre obnovenie komunikácie a pravidelného a postupného styku dieťaťa s otcom, na ktorý má otec ale i dieťa bez pochyby právo. Z rovnakých dôvodov súd potom nepovažoval za potrebné predvolať na návrh matky H. H. ako svedka a vypočuť ho k tomu, či je t.č. matkin partner alebo len rodinný priateľ (ako to tvrdila matka), keďže s poukazom na obsah znaleckého skúmania i vyjadrenie znalca na pojednávaní toto súd považoval za irelevantné. Vzhľadom k jednoznačným znaleckým záverom z psychologického hľadiska, v ktorých bolo konštatované o matke ako o najbližšej vzťahovej osobe k maloletej, ako aj vzhľadom k tomu, že maloletá podľa znaleckých zistení pri matke cíti pocit bezpečia a istoty, pričom vo vzťahu k otcovi prevládajú skôr pocity neistoty. Poukazujúc aj na všetky vyššie uvedené argumenty preto súd aplikujúc príslušné zákonné ustanovenia, vrátane relevantných ustanovení medzinárodných dohôd rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matke, nakoľko to považoval za najvhodnejšie riešenie z pohľadu záujmu maloletého dieťaťa. Z týchto dôvodov, preto súd nevyhovel návrhu otca prezentovaného na poslednom pojednávaní, ktorým žiadal o kontrolné znalecké dokazovanie a o zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti a preto ani nevyhovel jeho návrhu na prešetrenie jeho aktuálneho výchovného prostredia v prenajatom byte, kde t.č. otec býva, nakoľko to vzhľadom na doposiaľ vykonané dokazovanie súd nepovažoval za potrebné. Súd nespochybňuje, žeby otec nemal vytvorené vhodné výchovné prostredie, avšak poukazujúc na závery znaleckého dokazovania a hľadiac na najlepší záujem maloletej rozhodol, že v súčasnosti je najlepším riešením zverenie dieťaťa matke a stanovenie pravidelného, postupne sa rozširujúceho styku. Samozrejme tým do budúca

nie je vylúčená možnosť striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o maloletú, avšak opätovne treba zdôrazniť, že to bude závisieť od toho, ako budú rodičia v budúcnosti schopní komunikovať a kooperovať, či budú schopní kritickejšieho náhľadu na svoje správanie a či budú schopní k sebe zaujať navzájom tolerantnejší postoj. K vyjadreniu zástupcu otca, že znalecký posudok neprijímajú, nakoľko otázka zverenia je otázkou právnou a nie psychologickou, sa súdu žiada poznamenať, že je nepochybné, že zákon o rodine obsahuje ustanovenia (sú citované vyššie), v zmysle ktorých súd (pokiaľ sa rodičia nedohodnú) rozhodne o zverení dieťaťa jednému z rodičov, prípadne aj do striedavej osobnej starostlivosti, čo bezpochyby je pre súd otázka právna. Treba však mať na zreteli tú skutočnosť, že znalec nebol súdom požiadaný o zodpovedanie otázky právnej, nakoľko túto si súd zodpovie a v odôvodnení rozhodnutia vyargumentuje sám, bol však požiadaný, aby sa odborne vyjadril po príslušnom odbornom, psychologickom preskúmaní rodičov i maloletej k otázke vhodnosti toho-ktorého rodiča po psychologickej stránke k osobnej či striedavej starostlivosti a k otázke osobností rodičov i maloletej a k zistenému vzťahu rodičov k sebe, k maloletej i vzťahu maloletej k rodičom, to všetko po psychologickej stránke.

11. Pokiaľ sa týka styku otca s maloletou, tu sa súd stotožnil s modelom predstretým znalcom i s návrhom kolíznej opatrovníčky a zástupcu prokuratúry. Je nepochybné preukázané, že styk otca s dieťaťom sa istý čas dlhodobo nerealizoval, je preukázané, že pri stykoch často dochádzalo ku konfliktným a vyhroteným situáciám, a je evidentné, že rodičia sami nie sú schopní zlepšiť svoju komunikáciu a vzťah bez pomoci odborníkov. Vzhľadom k tomu, že toto všetko preukázateľne negatívne vplýva na dieťa súd rozhodol tak, že styk otca s maloletou sa bude realizovať postupne, pozvoľna a s citlivým prístupom zo začiatku pod dohľadom odborníka a spočiatku aj v prítomnosti matky ako osoby, pri ktorej sa maloletá cíti bezpečne. Týmto súd sleduje záujem maloletého dieťaťa i zákonom a medzinárodnými dohovormi stanovenú povinnosť pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadnúť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd má dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Práve citlivým nastavením pozvoľného a postupného obnovenia a rozširovania osobného styku maloletej s otcom zohľadniac okolnosti prípadu súd sleduje naplnenie i tohto práva maloletej, aby sa styk mohol realizovať a udržiavať ako pravidelný, rovnocenný a rovnoprávny. Preto súd rozhodol o tom, že prvých dvanásť stretnutí sa bude realizovať formou tzv. asistovaného styku za prítomnosti matky a pracovníka Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF (ďalej len „LDI pri SV UNICEF“), a to vždy v pracovnú stredu v čase od 14:30 hod. do 16:00 hod. na pôde LDI pri SV UNICEF, čo zohľadňuje aktuálny školský rozvrh hodín maloletej i fakt, že vo štvrtky maloletá navštevuje hudobný krúžok. Z úradnej činnosti je súdu známe, že táto organizácia sa tejto forme styku rodičov s deťmi venuje, v tomto smere boli aj predbežne kontaktované. V prípade, že by v súdom stanovenom čase nebolo možné asistovaný styk realizovať z personálno-kapacitných dôvodov na strane LDI pri SV UNICEF, súd vyslovil, že styk sa bude realizovať v iný deň a prípadne aj v inom časovom období, tak ako to stanoví LDI pri SV UNICEF, rešpektujúc rozsah a frekvenciu súdom stanoveného asistovaného styku. V tejto súvislosti súd rozhodol, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť, čo o.i. znamená aj pozitívne naladiť a pripravenú ju priviesť v určenom čase prvých dvanásť realizovaných stretnutí na pracovisko LDI pri SV UNICEF a je povinná po ukončení styku maloletú na rovnakom mieste prevziať. Rovnako súd uložil rodičom povinnosť v prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne informovať a takisto sú povinní bezodkladne informovať aj LDI pri SV UNICEF v prípade, že sa asistovaný styk počas prvých dvanásť realizovaných stretnutí nebude môcť zo závažných dôvodov uskutočniť. Následne práve za účelom prehĺbenia a rozšírenia styku súd rozhodol, že po fáze tzv. asistovaného styku sa budú štyri ďalšie realizované stretnutia konať každú páru sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v nákupnom centre AUPARK Bratislava, následne ďalšie štyri realizované stretnutia každú páru sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v nákupnom centre AUPARK Bratislava a napokon každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod., s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú mu ju odovzdať v určenom čase pred vstupom do detského kútika TIME OUT v nákupnom centre AUPARK Bratislava a po ukončení styku je matka povinná maloletú na rovnakom mieste od otca prevziať. Súd zvolil ako miesto ďalšieho styku otca s maloletou práve obchodné centrum AUPARK v Bratislave a tam konkrétne detský kútik TIME OUT,

nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že maloletá rada navštevuje detské kútiky, keď práve v nich sa často realizoval styk otca s maloletou a je tu predpoklad realizácie styku aj v prípade nepriaznivého počasia. Tento priestor ako vhodný označila aj matka pri výsluchu konanom v rámci konania vedeného pod sp. zn. 14Em/1/2015 a s týmto súhlasil aj otec ako to vyplynulo z následnej e-mailovej komunikácie, ktorá bola doložená do spisu. Povinnosť rodičov bezodkladne sa informovať v prípade nemožnosti realizovať styk tu platí rovnako.

12. Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, bolo potrebné rozhodnúť o výživovej povinnosti otca voči maloletej, keď zo zákona o rodine vyplýva povinnosť súdu určiť, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu.

13. Súd pri rozhodovaní o výživnom musí nielen celistvo zhodnotiť pomery účastníkov a prihliadať na odôvodnené potreby oprávneného (teda maloletého dieťaťa), ale aj zhodnotiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (v tomto prípade otca maloletej). Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i citované ust. § 75 ods. 1 /veta druhá/ Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

14. V preskúmvanej veci súd teda vo svetle zhora popísaných záverov a v intenciách citovaných zákonných ustanovení preskúmal pomery na strane účastníkov konania, odôvodnené potreby oprávneného (maloletého dieťaťa), ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (t.j. otca maloletej). Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že otec je vysokoškolsky vzdelaný, v období, keď bol v trvalých pracovných pomeroch jeho príjem bol približne na úrovni priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve SR v danom období. V období, keď vykonával podnikateľskú činnosť vykazoval nepomerne nižší príjem. Momentálne je nezamestnaný, podľa lustrácie by mal poberať dávku v nezamestnanosti vo výške 550,- Eur. Z jeho vyjadrenia vyplynulo, že je v rekonvalescencii po operácii očí, podľa výsledku kontroly v júni 2016 si mieni začať hľadať prácu. Zo slov jeho právnej zástupkyne vyplynulo, že t.č. ho naplno zamestnáva toto súdne konanie a aj to je dôvod, prečo t.č. si zatiaľ prácu nehľadá. Výšku výživného otec v záverečnom návrhu, ktorý súdu predostrel ponechal na rozhodnutí súdu, rovnako tak sa vyjadrila kolízna opatrovníčka i zástupca okresnej prokuratúry. Matka žiadala, aby bol otec zaviazaný k výživnému vo výške 250,- Eur, čo je polovica mesačných výdavkov na maloletú. Z vyššie uvedeného sa dá usudzovať, že je v schopnostiach a možnostiach otca dosahovať taký príjem, aby bol schopný platiť výživné na maloletú v súdom stanovenej výške. Je treba povedať, že matkou vyčíslené náklady na maloleté dieťa sú nadštandardne vysoké, pričom ako sama uviedla, tieto hradí vďaka finančnej pomoci svojej rodiny. Je nepochybné, že matka v najlepšom záujme maloletej, vzhľadom na jej zdravotný stav i jej špecifické potreby sa snaží dcére zabezpečiť rôzne aktivity, výlety, aktivity a zabezpečuje pre ňu rôzne predmety, knihy a pod., všetko finančne náročné, avšak ako sama uviedla, toto všetko hradí z prevažnej väčšiny vďaka finančnej pomoci svojej rodiny a z predbežného výživného, ktoré otec platí od mája 2014 vo výške 100,- Eur. Podľa názoru však súdu výška výživného požadovaná matkou v sume 250,- Eur je t.č. vzhľadom na majetkové pomery, schopnosti i možnosti otca vysoká, avšak sumu 170,- Eur súd považuje za adekvátnu, a to i napriek skutočnosti, že t.č. je otec nezamestnaný. Je vysoký predpoklad, že je v jeho schopnostiach a možnostiach opätovne si

nájsť prácu, kde bude dosahovať príjem podobný tomu, ktorý v predchádzajúcich zamestnaniach, na pozíciách ktoré zastával, dosahoval. Otec bol prevažne zamestnaný v Bratislavskom a Trnavskom kraji, kde je nezamestnanosť v porovnaní so zvyškom Slovenska relatívne nízka, a trh práce je dostatočne nasýtený rôznymi pracovnými ponukami.

15. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihladol na odôvodnené potreby oprávnenej, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od jej zdravotného stavu, od fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu prípravy na budúce povolanie a uplatnenia v spoločenskom živote. Výraznou mierou sú potreby maloletého dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihladol. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti alebo nie, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov. Podľa súdnej praxe výživné má predstavovať približne 20% až 30% z dosahovaného príjmu výživou povinnej osoby a táto suma má byť rozdelená medzi osoby výživou oprávnenej. Výživné spolu vo výške 170,- Eur predstavuje nateraz pri podpore v nezamestnanosti približne 31% z príjmu otca, avšak poukazujúc na vyššie uvedené dôvody je jednoznačne v schopnostiach a možnostiach otca nájsť si prácu s príjmom blízky priemernej mzde, alebo aj vyšším, za ktorých okolností by bola výška výživného pohodlne vo vyššie uvedenom percentuálnom rozmedzí. Súd má za to, že takto určeným výživným je zachované aj právo maloletej podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Matka nie je zamestnaná, o dieťa sa osobne stará. Súd prihladal i na to, že matka je ten z rodičov, ktorý sa osobne stará o maloletú, čím sa tiež podieľa na jej výžive. Čo sa týka výdavkov obidvoch rodičov, súd poznamenáva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a preto pri rozhodovaní o výživnom neboli pre rozhodnutie súdu rozhodujúcimi. Súd preto má za to, že určeným výživným spolu s rodinnými prídavkami budú uspokojené odôvodnené potreby maloletej primerané jej veku, zdravotnému stavu a špecifickým potrebám.

16. Platenie určeného výživného ani za situácie hradenia otcom preukázaných opodstatnených výdavkov spojených s bývaním a pod., vzhľadom na zistené predchádzajúce zárobkové pomery, no najmä možnosti a schopnosti otca, neohrozí jeho vlastnú výživu. Treba mať tiež na zreteli, že matka svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu čiastočne vyvažuje i svojou osobnou starostlivosťou o ňu a tiež skutočnosť, že výživa maloletej je sčasti krytá i prídavkom na dieťa, preto je súd toho názoru, že súdom určené výživné tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v plnom rozsahu zohľadňuje všetky právne významné kritériá pre posúdenie dôvodnosti výšky určenej vyživovacej povinnosti. Vyživovacia povinnosť rodičov má prednosť pred inými výdavkami, a povinný rodič musí plniť výživné aj na vlastný úkor. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru v danom čase, a z týchto súd pri stanovovaní výšky výživného aj vychádzal. Otcovi súd dáva do pozornosti, že vyživovacia povinnosť rodičov voči ich maloletým deťom je ich prvoradá povinnosť, ktorú sú povinní si plniť, a to hoc i na svoj vlastný úkor.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd teda nevyhovel matke ohľadne výživného v plnom rozsahu, avšak vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o konanie, ktoré možno začať (a v skutočnosti i začalo) i bez návrhu a súd nie je viazaný návrhmi matky (ani ostatnými návrhmi otca), ani požiadavkou na úpravu výkonu starostlivosti o maloleté deti, ale ani požiadavkou konkrétneho výživného, súd jej požiadavke nevyhovel v celom rozsahu.

18. V zmysle cit. ustanovení zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. V danom prípade bolo preukázané, že od 12.12.2011 má matka maloletú vo výlučnej osobnej starostlivosti na základe predbežného opatrenia. Konanie vo veci samej bolo následne začaté ex offo uznesením z 29.02.2012. Súd preto s poukazom na citované zákonné ustanovenia mal za to, že je dôvodné rozhodnúť o určení vyživovacej povinnosti otca k maloletej za obdobie od vykonateľnosti cit. predbežného opatrenia Okresného súdu Galanta (t.j. od 12.12.2011), ktoré bezprostredne predchádzalo a na poklade ktorého

bolo vydané uznesenie ex offio o začatí konania vo veci samej. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol späťne o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej počnúc od 12.12.2011 a to v sumách ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku prihladnuc na v príslušnom období dosahované príjmy, výdavky a opodstatnené potreby maloletého dieťaťa, tak ako boli v priebehu konania zistené a prihladajúc i na to, že v čase vykonateľnosti prvého predbežného opatrenia mala maloletá tri roky a 4 mesiace, v priebehu konania vyrástla, začala navštevovať predškolské zariadenia a od septembra 2014 i školské zariadenia a t.č. už bude mať osem rokov, a teda jej odôvodnené potreby za celý čas pochopiteľne primerane narastali, preto súd výšku výživného adekvátne odstupňoval. Príjmy, ktoré otec dosahoval v uvedenom období mu umožňovali prispievať na výživou maloletej sumami ako určil súd. V konaní bolo preukázané, že v roku 2013 otec prispel matke 3 x po 100,- Eur, a ako sám uviedol, bolo to za účelom nákladov spojených s návštevou školy, ktorú v tom čase maloletá navštevovala, čo potvrdila i matka (preto túto sumu súd pri ustálení zročného výživného zohľadnil). Matka uviedla, že od 12.12.2011 jej otec titulom výživného na maloletú finančne neprispel, s výnimkou predbežného výživného (po 100,- Eur mesačne), ktoré platí na základe predbežného opatrenia z mája 2014. Otec naopak tvrdil, že finančne prispieval, pričom môže o tom doložiť súdu dodatočne čestné prehlásenia. Tento návrh otca na doplnenie dokazovania súd nepripustil ako nedôvodný a nespôsobilý skutočne preukázať plnenie vyživovacej povinnosti v uvedenom období.

19. V tejto časti teda súd zmenil rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010 v časti zverenia, vyživovacej povinnosti ako aj v časti styku, ako doposiaľ jediné meritórne súdne rozhodnutie týkajúce sa úpravy práv a povinností rodičov k ich maloletému dieťaťu.

20. Výživné bolo teda určené od 12.12.2011 a to tak, že otec maloletej je povinný platiť výživné na maloletú mesačne v sume 90,- Eur počnúc od 12.12.2011 do 31.12.2013, mesačne v sume 130,- Eur počnúc od 01.01.2014 do 31.12.2015 a mesačne v sume 170,- Eur počnúc od 01.01.2016, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletej. Bolo teda potrebné ustáliť výšku tzv. zročného výživného. Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 12.12.2011 do 24.06.2016 predstavuje sumu 3.528,91 Eur. Sumu zročného výživného súd ustálil nasledovne: rok 2011: 20 dní po 2,90 Eur/deň = 58,- Eur; rok 2012: 12 mesiacov po 90,- Eur = 1.080,- Eur; rok 2013: 12 mesiacov po 90,- Eur = 1.080,- Eur; rok 2014: január až apríl - 4 x 130,- Eur, 01.05.2014 - 22.05.2014 = 22 dní po 4,19 Eur/deň = 92,18 Eur, 23.05.2014 (od vykonateľnosti predbežného opatrenia) - 31.05.2014 = 9 dní po 0,97 Eur/deň = 8,73 Eur, jún až december - 7 x 30,- Eur = 210,- Eur; rok 2015: 12 mesiacov po 30,- Eur = 360,- Eur; rok 2016: 6 mesiacov po 70,- Eur = 420,- Eur; takto spolu: 3.828,91 Eur mínus 300,- Eur = 3.528,91 Eur.

21. Postupujúc v intenciách ust. § 160 ods. 1 O.s.p. povolil súd otcovi maloletej zaplatiť tento dlh v mesačných splátkach po 100,- Eur spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku tak, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

22. Súd vykonaným dokazovaním dospel k jednoznačnému záveru, že v danom prípade je nevyhnutne potrebné nariadiť výchovné opatrenie a to nielen vo vzťahu k matke (ako to navrhoval otec v konaní, ktoré sa stalo súčasťou prejednávanej veci), ale vo vzťahu k obidvom rodičom. Súd toto svoje presvedčenie podrobne zdôvodnil už v predbežnom opatrení, ktorým pre akútnu potrebu predbežne uložil rodičom povinnosť zúčastniť sa poradenstva za účelom zlepšenia svojej vzájomnej komunikácie, neodkladajúc to a nečakajúc až na meritórne rozhodnutie, keď mal za to, že čas tu hrá významnú úlohu a bolo potrebné zakročiť a upraviť týmto spôsobom pomery. Súd vyslovuje presvedčenie, že odborníkmi poskytnutá pomoc a hľadanie riešení môže byť pre znovuvybudovanie komunikácie medzi rodičmi esenciálna a veľmi užitočná. Je zjavné, že rodičia si v tomto kontexte sami nevedia poradiť. Preto súd rozhodol o uložení výchovného opatrenia obom rodičom spočívajúcom v povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať, vyrovnania sa so svojimi minulými konfliktami ako aj s cieľom naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove, a to po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd takto rozhodol s poukazom na odporúčania znalca i kolízneho opatrovníka, tiež vzhľadom na osobné postoje rodičov prezentované na pojednávaní, ako i v podstate s ohľadom na celý obsah spisu, z ktorého neschopnosť rodičov vzájomne spolu komunikovať jednoznačne vyplýva. Takýto postoj rodičov je škodlivý a jednoznačne v neprospech dieťaťa, zdravému psychickému vývinu maloletej rozhodne neprospieva, keďže dieťa negatívne emócie intenzívne vníma a prežíva. Preto je potrebné rodičov primäť

k tomu, aby sa pokúsili za pomoci odborníkov obnoviť sju komunikáciu aspoň na úrovni potrebnej pre základnú komunikáciu týkajúcu sa záležitostí ich maloletej dcéry a aby sa pokúsili vyrovnať sa so svojimi minulými konfliktami a naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove. A teda nielen túto snahu a vôľu prezentovať verbálne, ale reálne vyvinúť úsilie a vykonať potrebné kroky.

23. Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva a najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa ako aj z cit. ustanovení zákona o rodine. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, má právo na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati, tohto práva sa môže domáhať aj návrhom na súde, keďže zo strany rodiča, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, z tohto práva vyplýva povinnosť pravidelne informovať druhého rodiča o maloletom dieťati. Súd by preto mohol rodičovi, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, uložiť povinnosť, aby v určených pravidelných lehotách podával druhému rodičovi informácie o zdravotnom stave maloletého, o jeho školskej dochádzke, prospechu, mimoškolských aktivitách a iných závažných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa. Forma, ktorou je povinný tak urobiť, však nie je zákonom ustanovená; môže to byť telefonicky alebo elektronickou poštou (e-mail), prípadne poštou na uvedenú adresu. Informácie o maloletom dieťati môže rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti získavať aj priamo od maloletého dieťaťa, pokiaľ sa s maloletým dieťaťom pravidelne stýka, od ošetrojúceho lekára, učiteľa a pod. S poukazom na cit. ustanovenia súd uložil matke povinnosť informovať otca maloletej o školskom prospechu maloletej, o jej zdravotnom stave a o navštevovaných krúžkoch vždy do 20. dňa v mesiaci prostredníctvom e-mailu. Za týmto účelom je otec povinný oznámiť matke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku e-mailovú adresu, na ktorú mu je matka povinná posilať uvedené informácie. Z vykonaného dokazovania síce vyplynulo, že otec získava informácie o školskom prospechu dieťaťa komunikáciou s triednou učiteľkou e-mailom, účasťou na rodičovských združeniach a má aj prístup do elektronickej žiackej knižky, požiadal aj o výpis zo zdravotnej dokumentácie, súd však považuje za dôvodné, aby matka mala uloženú povinnosť otca na pravidelnej báze písomne elektronickou formou informovať nielen o školskom prospechu a o zdravotnom stave, ale aj o navštevovaných krúžkoch a aktivitách s tým súvisiacich, ako napríklad koncert dieťaťa hrajúceho na hudobný nástroj, a pod.

24. Návrhu otca v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti matke informovať ho o mieste bydliska maloletej súd nevyhovel. Práve táto otázka rezonovala výrazne priebehom takmer celého konania, keď sa otec dožadoval oznámenia bydliska dieťaťa, najskôr opodstatnene dôvodiac, že keď nepozná bydlisko dieťaťa, nevie, kde si má v čase styku prevziať maloletú. V tomto smere potom Krajský súd v Trnave predbežným opatrením z 22.02.2016 modifikoval miesto prevzatia, keď ako miesto prevzatia určil miesto hláseného pobytu dieťaťa (kde však dieťa v skutočnosti nebýva). Otec však na svojej požiadavke naďalej zotrval argumentujúc jeho právom na informácie o dieťati. Súd túto otázku zvažoval veľmi citlivo a zo všetkých aspektov, keďže vzhľadom na obsah spisu a vykonaného dokazovania mal súd za preukázané vyhrotené konfliktné situácie nielen pri styku, ale aj na pôde školy a ordinácie lekárky maloletej, a tak dospel k záveru, že tu proti sebe stoja jednak právo otca na úplné informácie o svojom dieťati a na druhej strane právo matky na ochranu jej súkromia, pokojný, ničím a nikým nerušený život, takisto aj právo dieťaťa na ochranu súkromia a pokojný život. Matka požiadala kolízneho opatrovníka o utajenie adresy jej bydliska, čo kolízny opatrovník akceptoval, šetrenie vykonal a podal súdu správu bez uvedenia bydliska matky (a teda aj dieťaťa). Pri citlivom posudzovaní a rozhodovaní o tomto návrhu otca, zvažujúc jeho argumentáciu, argumentáciu matky a vychádzajúc z vykonaného dokazovania, súd napokon ešte vykonal aj test proporcionality, keď citlivo a opäť s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa starostlivo vážil a porovnával jednak nepochybné právo otca na informácie o maloletej a na druhej strane právo matky a ochranu súkromia i právo maloletej na kludný, ničím nerušný súkromný život, pričom súd mal v prvom rade na zreteli vodiace kritérium celého konania starostlivosti maloleté dieťa, ktorým je záujem maloletého dieťaťa a takto dospel k záveru, že za súčasnej situácie oznamovať otcovi miesto bydliska dieťaťa a tým aj matky nie je žiadúce, pretože by to bolo spôsobilé privodiť ďalšie vyhrocovanie situácie, konflikty, ktorých by bola účastná aj samotná maloletá. Práve s cieľom čo najviac maloletú uchrániť pred takýmito situáciami súd rozhodol o asistovanom styku a uložil rodičom povinnosť podrobiť sa poradenstvu, preto uloženie povinnosti matke oznámiť otcovi bydlisko dieťaťa by práve bolo spôsobilé privodiť znegovanie celého snaženia a bolo by v konečnom dôsledku v neprospech maloletého dieťaťa a zmarilo by aj účel ostatných opatrení, slúžiacich práve na zlepšenie komunikácie a vzťahu medzi rodičmi. Súd však vyslovuje presvedčenie, že práve ním uložené výchovné opatrenie, za predpokladu, že k nemu rodičia pristúpia zodpovedne, a teda za predpokladu, že splní svoj účel, v kombinácii s asistovaným stykom napomôže k tomu, že matka otcovi sama, bez nátlaku a spontánne oznámi miesto

bydliska dieťaťa a napokon aj všetky dôležité informácie týkajúce sa dieťaťa a nebude potrebné ju k tomu donucovať súdnymi rozhodnutiami.

25. Všetky ostatné návrhy na doplnenie dokazovania, súd nepripustil s odôvodnením, že ich vykonanie súd už nepovažoval za potrebné, majúc za to, že by len spôsobili predlžovanie konania a spôsobili by len oddialenie meritórneho rozhodnutia. Navrhované dôkazy by zistený skutkový stav už viac nezrejmili, pričom skutkový stav veci bol dostatočne zistený.

26. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu. Súd rozhodol, že o trovách štátu (znalečné) rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

27. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletej prostredníctvom právnej zástupkyne vytykajúc súdu prvej inštancie, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil otcovi a jeho právnenému zástupcovi, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b), e), f), h) CSP). Podľa obsahu odvolania napáda ním celý petit rozhodnutia, ktorý je v rozpore s vykonaným dokazovaním a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zmenil, prípadne vrátil vec na ďalšie rozhodnutie súdu prvej inštancie. Nesúhlasil predovšetkým s výrokom, že odteraz len matka by mala samostatne zastupovať a spravovať majetok maloletej dcéry, pričom ako otec má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Výkon rodičovských práv a povinností nikdy nebol mu súdom obmedzený alebo pozastavený. Nie je teda žiaden zákonný dôvod, aby rodičia nemali mať tak, ako doteraz aj naďalej právo obaja zastupovať a spravovať majetok mal. W.. Nesúhlasí ani s úpravou stretávania určenou súdom. V pôvodnom konaní navrhol maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorý návrh súd zamietol. Otec teda má záujem v čo najširšej miere stretávania sa s dcérou, pričom túto už v striedavej starostlivosti mal a neboli v tom období žiadne problémy. Problémom sa stalo to, že matka sa odsťahovala zo svojho pôvodného bydliska. Toto však už aktuálne nie je, matka pravdepodobne býva v tom istom meste ako otec. Poukázal na to, že matka svojimi nespočetnými prietahmi úmyselne zmarila stretnutia s dcérou. Len za obdobie od septembra 2014 do marca 2016 bol styk zo strany matky úmyselne zmarený viac ako 80x. V tejto súvislosti poukázal na znenie § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ktorý cituje aj súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení, ale žiadnym spôsobom sa s ním nevysporiadal. Po vydaní uznesenia Krajského súdu v Trnave, ktoré sa stalo právoplatným v apríli 2016 sa tento rok realizovali doteraz štyri stretnutia s maloletou a to bez pracovníka z asistovaného centra. Ostatné styky sa nere realizovali nie preto, že by dieťa nechcelo, ale preto, že ich matka úmyselne zmarila. Na stretnutie sa vôbec nedostavila, nachádzala sa mimo Bratislavy, tvrdila, že je chorá alebo že dieťa je choré. Náhradné termíny za zmarené styky nikdy nenavrhol. Keďže otcovi nebol umožnený styk s dcérou po dlhší čas a súd určenie striedavej starostlivosti jednoznačne zamietol, navrhol styk s maloletou upraviť nasledovne:

- každý páry víkend od piatka 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod.
- počas letných prázdnin prvé dva týždne v auguste od prvého dňa v auguste, ktorý prípadne na pondelok do nedele nasledujúceho týždňa
- počas zimných prázdnin v párnom roku od 24.12. - 27.12., v nepárnom roku od 28.12. - 1.1.
- veľkonočné prázdniny v párnom roku od piatka do soboty, v nepárnom roku od nedele do pondelka
- cez letné, zimné a veľkonočné prázdniny matka pripraví a odovzdá dieťa otcovi o 09:00 hod. a otec dieťa odovzdá o 18:00 hod.

Poukázal na judikát I. ÚS 238/05 Ústavného súdu ČR, v zmysle ktorého správanie otca a jeho snaha o čo možno najčastejší styk s maloletým dieťaťom nemôže byť použitá proti nemu. Je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Jeho správanie nemôže byť použité ako argument k obmedzeniu rozsahu jeho styku s maloletým dieťaťom. Namietal aj petit, kde súd určil asistovaný styk v UNICEF považujúc ho za krok späť, keďže aktuálne prebieha styk za prítomnosti matky v nákupnom centre AVION, ktorý styk je bezproblémový, navyše počas styku sa dieťaťu individuálne venuje len otec, matka je počas styku pasívna. Nie je teda v záujme dieťaťa, aby sa realizoval asistovaný styk v uzavretom priestore za prítomnosti pracovníka asistovaného centra, čo by mohlo pôsobiť na dieťa

skôr traumatizujúco. Nechal na zváženie odvolacieho súdu stanovenie spätných termínov styku, ktoré boli úmyselne zmarené matkou dieťaťa.

28. V prípade zverenia dieťaťa do starostlivosti matky navrhol stanoviť mesačné výživné v sume maximálne 100,- Eur. Má totiž záujem spolupodieľať sa na neočakávaných nie pravidelných výdavkoch dcéry, preferuje formu nákupov potrieb pre dieťa, nakoľko takto je istota, že sa dieťaťu dostane vždy adresne to, čo mu otec dáva. Poukázal aj na to, že matka dostáva výživné na staršieho 12 ročného syna G. E. vo výške 80,- Eur mesačne. Matka sama uviedla, že na tohto má vyššie výdavky, pretože jej syn navštevuje súkromnú školu v Rakúsku. Zdôraznil, že v súčasnosti z vážnych zdravotných dôvodov je nezamestnaný. Podľa posledného vyšetrenia v júni 2016 nie je toho času schopný vykonávať prácu tak, ako predtým v dĺžke 8 hodín, pričom do spisu o tomto založil aj lekársku správu. Nárok na dávku v nezamestnanosti mu končí v auguste 2016.

29. Čo sa týka určenia výživného späťne uviedol, že od januára 2012 do mája 2014 otec matke prispieval prevažne v naturálnej forme, jednalo sa o nákup oblečenia, nevyhnutných potrieb pre dieťa, jedla, výlety a pod., ale dohodu o výške a spôsobe prispievania na dieťa otec nemal s matkou uzavretú. Navrhol preto výživné na rok 2012 v rozsahu 12 mesiacov, na rok 2013 v rozsahu 9 mesiacov a na rok 2014 v rozsahu 4 mesiace, nakoľko od mája až doteraz platil 100,- Eur v rámci predbežného opatrenia, tzn. celkovo žiadal určiť výživné po dobu 25 mesiacov. Rozhodujúce obdobie pre stanovenie spätného výživného má za to, že to sú posledné 3 roky, za ktoré môže matka žiadať o spätné výživné, jedná sa o obdobie od júna 2013 do mája 2014. Odvtedy otec platil mesačne 100,- Eur, čiže 11 mesiacov mínus 3 platby na konci roka 2013, čiže 8 mesiacov po 80,- Eur. Nie je totiž jeho vina, že konanie trvalo od začiatku roka 2012. Takéto konania majú trvať maximálne 6 mesiacov.

30. Maloletá má 7 rokov, navštevuje štátnu školu v mieste bydliska, nemá zdravotné problémy vyžadujúce zvýšené náklady a nevyužíva žiadne nadštandardné služby. Matka má neoficiálny príjem z investičných projektov, z vedenia skladovej evidencie v rodinnej firme, za prevádzkovanie súkromného opatrovateľského centra. Matka svoje náklady na bývanie riadne nezdokladovala, keďže súd nevie ani kde maloleté dieťa býva. Matka podľa všetkého býva s partnerom H. H., ktorý prispieva na chod matkinej domácnosti. Tiež poukázal na to, že pred nariadením predbežného opatrenia v decembri 2011 bola ohľadne maloletej určenej striedavá starostlivosť, v rámci ktorej dieťaťu platil bez prispievania matky súkromnú škôlku a prenájom bytu 500,- Eur mesačne. Tieto náklady znášal aj po vydaní predbežného opatrenia. Konanie matky bolo od začiatku špekulatívne. Už pri podaní predbežného opatrenia v novembri 2011 testovala súd, či jej vyhovie, pretože v návrhu nežiadala ani o výživné a ani nepodala návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu.

31. Čo sa týka výroku rozsudku o zamietnutí návrhu na uloženie povinnosti matke informovať otca, kde je bydlisko dieťaťa, tento považoval za mylné rozhodnutie súdu. Otec dieťaťa má právo poznať, kde jeho dieťa býva a nie je žiaden dôvod prečo by túto informáciu mal mať zatajenú. Má právo na informácie. Má za to, že ani samotný súd nepozná, kde vlastne dieťa býva a z tohto dôvodu ani nerozumie ako vôbec v takomto prípade súd mohol konať. Je jednoznačne v záujme dieťaťa, aby aj otec poznal jeho bydlisko. Matka dieťaťa je fluktuantka, neustále mení miesto bydliska, v roku 2014 sa dopustila medzinárodného rodičovského únosu dieťaťa a Okresný súd Dunajská Streda vydal predbežné opatrenie pod sp. zn. 5P/9/2014, ktorým prikázal matke oznámiť miesto bydliska. Súd sa držal názoru, že týmto nie je viazaný súd, ale matka, ktorej uložil povinnosť oznámiť otcovi miesto bydliska, čo však nerešpektovala a nereagovala ani na súdne výzvy. Z akého dôvodu však súd rozhodol tak, že návrh otca zamietol nie je nikde v rozsudku odôvodnené. Otec sa podľa názoru matky správa nevhodne v prítomnosti dcéry, čo však je len názorom matky. Otec konal vždy len v záujme dcéry a snažil o to, aby o dcéru bolo vhodne postarané a mala všetko čo k svojmu veku potrebuje. Súd prvej inštancie zohľadnil iba tvrdenie matky, avšak na otcove argumenty vôbec neprihliadol. V takomto prípade boli dôkazy vyhodnotené súdom úplne nesprávne. V tomto smere poukázal na to, že súd ani nevykonal navrhnuté dôkazy otcovi a ani dôkazy navrhnuté jeho právnu zástupkyňou. Považuje preto za nevyhnutné, aby matke bola uložená povinnosť oznámiť otcovi aktuálne miesto bydliska dieťaťa. Taktiež považuje za štandardné, že dieťa si rodičia budú odovzdávať v mieste bydliska tak, ako je to bežné z ustálenej súdnej praxe. Dáva na zváženie odvolaciemu súdu, aby sa zaoberal návrhmi na dokazovanie, ktoré boli prednesené na pojednávaní 03.06.2016.

32. V časti výživného žiadal, aby súd prehodnotil jeho výšku ako aj zročné výživné a prihliadol predovšetkým na vek, potreby a zdravotný stav dieťaťa, možnosti a schopnosti otca ako aj na to, že otec riadne platil výživné, ktoré bolo určené v zmysle nariadeného predbežného opatrenia a prispieval na dieťa aj pred nariadením predbežného opatrenia, síce v naturálnej forme, na čo súd prvej inštancie vôbec neprihliadal. Preto opätovne trval na tom, aby súd určil bežné výživné sumou 80,- Eur mesačne a znížil zročné výživné na sumu 20,- Eur mesačne. Záverom dal do pozornosti súdu v časti úpravy styku, že od

vydania rozsudku Okresným súdom Piešťany v roku 2010 sa ako otec v rámci striedavej starostlivosti vzorne staral o dieťa, ktoré riadne navštevovalo v čase jeho starostlivosti Súkromnú materskú škôlku a jasle B. v U. v školskom roku 2010/2011 a v školskom roku 2011/2012 Materskú škôlku T. v U.. Dôvod prečo matka podala na Okresný súd Galanta návrh na predbežné opatrenie bol taký, že matka si chcela začať vybavovať svoje účty z minulosti s otcom. Matka je konfliktná a komunikačné problémy má nielen s ním, ale aj s otcom jej maloletého syna R. E., s ktorým taktiež vôbec nekomunikuje a neumožňuje mu riadny styk s dieťaťom. Znalec PhDr. Matula, ktorý bol pribratý do konania bol vylúčený z konania kvôli zaujatosti. Nahradil ho PhDr. Obuch, u ktorého je tiež podozrenie zo zaujatosti, nakoľko sa v znaleckom posudku vyjadroval k otázke zverenia dieťaťa, ale k tejto otázke sa vyjadrovať nemôže, jeho znalecký posudok bol v priebehu konania spochybňovaný a bola spochybňovaná aj objektivita znalca. Súd napriek tejto skutočnosti nenariadil vo veci nové znalecké dokazovania. V znaleckom posudku sa píše o postupnom obnovovaní styku na začiatok 2 - 3 hodiny týždenne. V rozsudku je uvedený rozsah styku ešte obmedzenejší na 1,5 hodiny týždenne a postupné obnovovanie styku má trvať 12 týždňov, čo považuje za príliš dlhé obdobie na obnovenie styku dieťa s otcom, ktorí majú spolu vytvorení pekný a pozitívny vzťah. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu, rozhodol v zmysle odvolania, alternatívne vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

33. Matka maloletej odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu sa vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil. Okresný súd vykonal všetko potrebné dokazovanie a vyvodil z neho správny právny záver. Odvolateľ neuvádza v odvolaní žiadne nové skutočnosti iba opakuje svoje stanoviská z doterajšieho konania. Odvolaním sa napáda výrok o tom, že matka bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec dôvodí svojimi právami. Súd má kompetenciu rozhodnúť o tomto práve v prospech oboch alebo jedného z rodičov podľa výsledkov dokazovania. V danom prípade otec kriticky hodnotí a na úradoch opakovane napáda každý krok matky a je predpoklad, že pri spoločnom zastupovaní dieťaťa by nikdy nedošlo k zhode. Preto v danom prípade súd správne a prakticky vyhodnotil situáciu a zastupovanie zveril matke, ktorá má dieťa v osobnej starostlivosti a preto pozná lepšie potreby dieťaťa a môže sama operatívne rozhodnúť v jeho prospech. Otec napáda aj úpravu jeho styk s dcérou. Neakceptuje názor autorít. Rozhodnutie súdu o styku sa opieralo o znalecké dokazovanie ako aj o zhodný názor matky, kolízneho opatrovníka a intervenujúceho prokurátora. Otec napádaním tejto úpravy vytvára stav neistoty, hoci formálne sa styku dožaduje. V rozpore s odborným dokazovaním navrhuje nereálnu úpravu styku. Znevažuje a napáda znalcov i kolízneho opatrovníka. Vo svojich názoroch nie je objektívny. Matke vytýka, že pri zmarenom styku mu neponúkla náhradný termín, pričom takúto povinnosť matka nemá, čo si otec neuvedomuje, keď v tomto smere žiada doplniť rozsudok. Takýto návrh v konaní nebol daný a súd o náhradných stykoch nerozhodoval. Otec napáda aj asistovaný styk sociálnou inštitúciou napriek tomu, že znalec i ostatní účastníci konania to doporučujú. Aj tu sa ukazuje jeho neobjektívnosť a neakceptovanie autorít a odborných názorov a tým aj necitlivosť k dieťaťu. Pokiaľ navrhuje zväženie stanovenia náhrady za doteraz zmarené styky, nekonkretizuje to, ale takýto návrh nemá oporu ani v zákone ani v logike. V časti výživného sa prejavuje skutočný postoj otca, svoje práva chce maximalizovať a povinnosti minimalizovať. Otec súdu dodal iba lekárske potvrdenie, že nemôže 8 hodín denne pracovať s počítačom. Je všeobecne známe, že práca s počítačom zaťažuje aj zrak aj chrbticu a týka sa to celej populácie. Otec ale predtým pracoval ako živnostník, dobrovoľne živnosť vrátil. Ako zdravotné potiaže a jeho postoj považuje za účelový, aby minimalizoval výživné. Súd správne vychádzal z možností a schopností otca za dlhšie predošlé obdobie a správne určil aj výšku bežného výživného a stanovil výživné aj späťne, lebo v stanovenom období otec výživné matke neplatil, hoci jej dieťa bolo zverené. Otec nepravdivo tvrdí, že v tomto období dával naturálie. Toto však nepreukázal a pri jeho správaní je to aj nevieryhodné. Ďalej namieta, že otec nezaviazal matku na oznámenie bydliska otcovi. Súd veľmi citlivo rozhodoval aj o tejto otázke a vzal do úvahy vzťahy účastníkov a vysvetlenie matky prečo nechce oznámiť miesto svojho pobytu otcovi. Otec je napriek proklamovanému zhoršenému zdravotnému stavu veľmi aktívny. V minulosti obťažoval matku aj susedov, aj učiteľku, aj detskú lekárku a preto je vhodnejšie, aby nemal informácie o pobyte matky. V takýchto zložitých a ťažkých vzťahoch je zložité reagovať a riešiť všetky vzťahové podrobnosti. Podstatné je, že súd stanovil kompletnú úpravu výkonu práv a povinností a zo strany otca by bolo konštruktívne akceptovať túto úpravu, keby mu išlo o vecné riešenie. Otec ale nerešpektuje authority a programovo útočí na celé okolie. Otec nechce rešpektovať citlivé obnovovanie styku s dieťaťom doporučované odborníkmi i súdom a chce presadiť pre seba široký styk bez odbornej asistencie. Keď je dieťa choré a styk sa nemôže realizovať, otec vždy oznamuje na políciu nezvestnosť dieťaťa, polícia matku kontaktuje a matka musí choré dieťa prezentovať na polícii, že nie je nezvestné. Nevedie to k realizácii styku otca s chorým dieťaťom, ale otec takto citlivo rieši svoj vzťah k dieťaťu.

Dieťa chápe význam svojho pobytu na polícii a má z toho trauma. Takéto aktivity otca neprispievajú k obnoveniu vzťahu otca s dieťaťom, práve naopak. Otec svojím odvolaním iba predlžuje stav definitívneho riešenia a právnej istoty účastníkov.

34. K doručenému odvolaniu sa vyjadril Okresný prokurátor Dunajská Streda s tým, že po oboznámení sa s odvolaním otca uvedené rozhodnutie považuje za vecne správne, zákonné, vydané na základe riadne zisteného skutkového stavu veci a považuje ho aj za dostatočne odôvodnené. Preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

35. Kolízny opatrovník k doručenému odvolaniu podal písomné vyjadrenie stručne v tom zmysle, že v celom rozsahu navrhuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a odvolanie otca zamietnuť. Poukázal pritom na vypracovaný znalecký posudok na vyjadrenie znalca na súdnom pojednávaní zo dňa 01.04.2016 ako aj na vykonané šetrenie v domácnosti matky.

36. K doručenému vyjadreniu matky podal otec opätovné vyjadrenie. Zdôrazňuje, že súd prvej inštancie nevykonal všetko potrebné dokazovanie tak, aby mohol vo veci spravodlivo rozhodnúť a vyvodiť z neho správny právny záver. Poukázal na to, že až pred pojednávaním na súde v Dunajskej Strede dňa 03.06.2016 matka začala rešpektovať súdne rozhodnutie vydané Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 25CoP/7/2016-843. Matka ale na tieto stretnutia zakaždým meškala a na styk obvykle prišla až o 30 minút neskôr než mal byť jeho začiatok. Dieťa s otcom vydržalo vždy súdom určený čas 3 hodiny, niekedy aj dlhšie, pričom počas styku dieťa trávilo čas hrou len s otcom. Znalecký posudok napadli z dôvodu, že v čase znaleckého dokazovania bolo dieťa z vlastnej iniciatívy matky hospitalizované na psychiatrickej klinike od 18.05.2015, pričom matka o tom znalca neinformovala. Znalec pritom sa vyjadril, že akékoľvek psychologické vyšetrenie je pre dieťa záťaž. Zo záverov hospitalizácie dieťaťa na psychiatrii vyplýva, že dieťa nemá žiadne problémy s otcom, ale práve matka dieťaťa je tá, ktorá sa o otcovi negatívne vyjadruje aj v prítomnosti dieťaťa. Tiež poukázal na to, že v čase pojednávania 01.04.2016 na Okresnom súde Dunajská Streda bol znalec Obuch odídený z Psychiatrickej kliniky UNB Bratislava a v súčasnosti tam už nepracuje, preto opätovne uviedol, že trvá na vypracovaní aktuálneho znaleckého posudku za prítomnosti rodičov a dieťaťa s vyhotovením zvukového a obrazového záznamu a to objektívnym znalcom, ktorý nebude v dôchodkovom veku a nebude mať negatívny postoj k striedavej osobnej starostlivosti tak, ako to bolo prezentované znalcom Obuchom na pojednávaní dňa 01.04.2016. Taktiež trvá na vykonaní pohovoru s kolíznym opatrovníkom ÚPSVaR Dunajská Streda s dieťaťom a s otcom. Záverom konštatoval, že matka si informačnú povinnosť nikdy neplnila a teda nie je žiaden predpoklad, že matka si túto informačnú povinnosť zrazu začne plniť, keď tak nerobila od narodenia dieťaťa až doteraz. Komunikácie medzi rodičmi dlhodobo zlyháva a matka otca obchádza. Otec by nenapádal úpravu styku s dcérou, pokiaľ by bolo vo veci rozhodnuté objektívne. Toto rozhodnutie však nie je v záujme dieťaťa, ale v záujme matky. K postupnému obnovovaniu styku ani nemuselo dôjsť, keby matka nezačala úmyselne mariť styk od septembra 2014. Domnieva sa, že to robila účelovo, aby dosiahla obmedzenie styku otca a dieťaťa len preto, že si takto cez dieťa chce riešiť osobné problémy. Všetky okolnosti potvrdzujú, že hlavné jadro problému spočíva v zlých rodičovských vzťahoch, ktoré ešte viac zhoršilo prostredie matky, ktoré podporuje a nabáda matku k mareniu súdnych rozhodnutí. Vzťah dieťaťa a otca je pozitívny. To bol jeden z hlavných dôvodov, prečo sa otec odvolala voči rozsudku, ktorý nekorešponduje ani so záujmom dieťaťa a je jednostranne postavený v prospech matky.

37. Otec podal písomné vyjadrenie aj k vyjadreniu prokurátora aj k vyjadreniu kolízneho opatrovníka.

38. Poukázal na to, že o vstup prokurátora do konania požiadal sám a prokurátorka do konania vstúpila 31.03.2016. Dôvod prečo otec žiadal o vstup prokurátora do pojednávania bolo zúfalstvo z toho, že matka dlhodobo úmyselne marila styk otca s dcérou. Do termínu pojednávania na okresnom súde v apríli 2016 matka úmyselne zmarila viac ako 80 stykov. Konštatuje, však, že na pojednávaní bol prístup prokurátora pasívny, spis nemal naštudovaný, so všetkým súhlasil. Preto účasť prokuratúra vníma ako zbytočnú. Na pojednávaní sa ani raz neopýtal matky prečo úmyselne marí výkon súdneho rozhodnutia, či je vedomá dôsledkov svojho konania(?). Aj vo svojom vyjadrení prokurátor napísal iba všeobecné frázy, len preto, aby sa zbavil zodpovednosti. Žiada preto, aby odvolací súd na vyjadrenie prokurátora vôbec neprihliadal a aby rozhodol v zmysle podaného odvolania alebo aby vec vrátil na súd prvej inštancie.

39. Obdobne vo svojom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že v tejto veci bolo podané trestné oznámenie na kolíznu opatrovníčku Mgr. Q., keďže má za to, že kolízna opatrovníčka si neplnila

svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo zákona o sociálnoprávnej ochrane detí. Opatrovníčka totiž vie, že matka sa pravidelne v priemere každých 6 mesiacov sťahuje. Kolízna opatrovníčka pohovor s dieťaťom nevykonala. Zdôraznil, že aj napriek vyjadreniu kolízneho opatrovníka v prípade úpravy práv a povinností má súd právo a musí vedieť, kde dieťa býva, pretože sa jedná o záujem dieťaťa. Taktiež absentuje stabilita budúceho výchovného prostredia. Je celkom možné, že matka už v tomto období byva znova na inej adrese.

40. V priebehu odvolacieho pojednávania na súd prvej inštancie bol doručený návrh otca o vydanie neodkladného opatrenia, v ktorom poukázal na to, že v konaní bolo rozhodnuté rozsudkom 24.06.2016, ktorým bol zaviazaný platiť výživné v neúmerne vysokej sume vzhľadom na potreby dieťaťa a finančný príjem, ktorý má. Rozsudok doteraz nie je právoplatný, avšak výrok o výške výživného je v zmysle zákona predbežne vykonateľný. Počas konania sa u neho zmenili pomery a výživné v sume 170,- Eur je stanovené v neprimeranej výške tak, ako to už odôvodňoval v podanom odvolaní. Výška výživného nereferuje potreby a náklady maloletej dcéry, ktorá je v súčasnosti žiačkou 2. ročníka základnej školy, jej zdravotný stav je dobrý a nemá žiadne špeciálne zdravotné problémy. Jeho príjem sa však zásadne zmenil od posledného vykonaného dokazovania. Počas posledného pojednávania dňa 03.06.2016 súd na pojednávaní konštatoval výšku dávky v nezamestnanosti vo výške 550,- Eur. Dňa 21.08.2016 mu však zanikol nárok na vyplácanie dávky v nezamestnanosti. Posledná dávka v sume 370,- Eur mu bola vyplatená v mesiaci september 2016. Na ďalšiu dávku v nezamestnanosti už nárok nemá. Momentálne jeho aktuálny príjem predstavuje 0,- Eur. Trpí ochorením, ktoré výrazne limituje jeho možnosti a schopnosti a hľadanie si nového zamestnania, keďže sa nejedná o špecifické ochorenie, tak časť nákladov na liečbu si musí hradíť sám. Okrem toho má aj ďalšie zdravotné problémy, ktoré súvisia s dlhodobým súdnym konaním, ktoré ho v doterajšom priebehu výrazne poškodilo. Ako otec si vždy plnil svoju vyživovaciu povinnosť v zmysle súdnych rozhodnutí riadne a včas. Avšak zo strany matky neustále dochádza k mareniu styku s maloletou dcérou, čo tiež nevyplýva dobre na jeho zdravotný stav. Predbežným opatrením č.k. 13P/17/2014 mu bola výška výživného ešte v roku 2014 stanovená výškou 100,- Eur, ktoré aj napriek problémom vždy platil riadne a včas, ale v súčasnej jeho situácii a v stanovenej výške je pre neho výživné stanovené súdom likvidačné a vystavuje ho ohrozeniu trestného stíhania a hrozby exekúcie. Má za to, že výživné v sume 170,- Eur stanovené posledným súdnym rozhodnutím, proti ktorému podal odvolanie bolo rozhodnuté rozsudkom, ktorý celkovo neodráža šetrenie vykonané v tomto prípade a súčasnú judikatúru. Je predpoklad, že toto rozhodnutie bude zmenené. Keďže spotrebované výživné sa nevracia má za to, že je nevyhnutné a potrebné upraviť výživné neodkladným opatrením. Navrhol preto, aby súd v zmysle § 360 a nasl. Civilného mimosporového poriadku vydal rozhodnutie, ktorým mu uloží povinnosť prispievať na výchovu a výživu mal. W. výživným vo výške 33,- Eur mesačne k rukám matky toho ktorého mesiaca vopred až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

41. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), d), f), h) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu otca je možné vyhovieť len čiastočne a jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je treba zamietnuť.

42. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu a jeho rozhodovacej právomoci s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť rozsudok v časti:

- zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky,
- zastupovanie maloletej len matkou,
- úpravy styku s otcom,
- určenia výživného,

- zamietnutia návrhu na povinnosť matky informovať otca o trvalom bydlisku maloletej,
- v odvolacom konaní rozhodnúť o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia

43. Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8C/42/2010 zo dňa 25.11.2010 vyplýva, že rodičia maloletej boli manželmi. Počas manželstva sa im narodila dcéra W.. Rozvodovým rozsudkom bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti obom rodičom, výživné určené nebolo. Z pripojeného spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 13P/312/2011 vyplýva, že matka dňa 29.11.2011 podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala predbežne zveriť maloletú dcéru do svojej osobnej starostlivosti. Tamojší okresný súd návrhu vyhovel, uznesenie sa stalo vykonateľným dňom 12.12.2011 a právoplatným dňom 11.05.2012 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/26/2012-45, v ktorom odvolací súd skonštatoval nevhodnosť a škodlivosť striedavej starostlivosti pre maloletú W. v tom smere, že táto dosiaľ asi rok realizovaná striedavá starostlivosť maloletej nielenže neprosperovala, ale naopak spôsobila stagnáciu až regres v jej psychickom vývoji, ako i zhoršenie jej fyzického zdravotného stavu.

44. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 13P/17/2014-20 zo dňa 12.05.2014 bolo okrem iného rozhodnuté o povinnosti otca predbežne prispievať na výživu maloletej v sume 100,- Eur mesačne a to počnúc od 23.05.2014 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoP/7/2016-843 z 22.02.2016 bol styk otca predbežne upravený tak, že tento je oprávnený s maloletou prvých štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu v čase od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky maloletej, nasledujúce štyri realizované stretnutia každú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. a následne každú sobotu v čase od 09:00 hod. do 17:00 hod..

45. Dňa 01.07.2016 nadobudli účinnosť nové civilné kódexy - Civilný sporový poriadok, ktorý je v zmysle § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku potrebné aplikovať aj na toto konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a Civilný mimosporový poriadok, ktorý je v zmysle § 395 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku tiež potrebné aplikovať na túto rodinnoprávnu vec starostlivosti súdu o maloletých (§ 1 Civilného mimosporového poriadku), hoci konanie bolo začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, ktoré už inštitút predbežného opatrenia neobsahujú a predbežné opatrenie je v nich nahradené tzv. neodkladným opatrením a zabezpečovacím opatrením. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti týchto zákonov (t.j. pred 01.07.2016), zostávajú pritom zachované.

46. V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

47. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

48. V zmysle § 121 Civilného mimosporového poriadku (CMP), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

49. Vyhodnotiac potom všetky výsledky vykonaného dokazovania vrátane záveru znaleckého posudku znalca PhDr. Igora Obucha a relevantné písomnými vyjadreniami účastníkov a doloženými listinnými dôkazmi preukázané skutočnosti a okolnosti daného prípadu, sledujúc pritom v prvom rade najlepší záujem maloletého dieťaťa odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené zákonné podmienky pre zmenu pôvodného rozhodnutia, ktoré už bolo v podstate zmenené nariadenými predbežnými opatreniami.

50. Odvolací súd v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie vyslovenými v napadnutom rozsudku a zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené predpoklady citovaných zákonných ustanovení na to, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd nenachádza dôvody pre nerešpektovanie záverov znalca, ktoré vyjadril v znaleckom posudku, ktorý bol vlastne v časti zverenia maloletej a v časti úpravy styku otca

s maloletou spolu s výsledkami ostatného vykonaného dokazovania podkladom pre zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky. Dôvody, ktoré viedli súd k tomuto rozhodnutiu odvolací súd nepovažuje za potrebné opakovať a ani neboli osobitne odvolacími dôvodne napadnuté. Čo sa týka námietok otca proti znaleckému posudku znalca MUDr. Obucha, znalec v písomnom posudku splnil súdom mu zadanú úlohu a zodpovedal otázky súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené, že od 1.7.2016 nadobudli účinnosť nové civilné kódexy, je situácia taká, že pokiaľ predchádzajúca právna úprava ustanovovala možnosť preskúmania predloženého znaleckého posudku iným znalcom, vedeckým ústavom, alebo inou inštitúciou, súčasná právna úprava tomuto zámeru podobné ustanovenie neobsahuje. Ani časové hľadisko na ktoré otec poukazuje nie je v danom prípade relevantné, pretože k žiadnej podstatnej zmene ani novej závažnej skutočnosti, ktorá by mala za následok zmenu rozhodujúcich skutočností, od času podania posudku, nedošlo.

51. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky s použitím § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vo výroku vecne správne potvrdil.

52. V časti, druhej vety prvého odseku napadnutého rozsudku súd prvej inštancie rozhodol, že matka bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. S argumentáciou súdu sa však odvolací súd nestotožňuje.

53. Podľa § 68 CSP (predtým § 22 O.s.p.) v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

54. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a/ sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b/ zastupovanie maloletého dieťaťa, c/ správa majetku maloletého dieťaťa.

55. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

56. Podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

57. Podľa § 38 Zákona o rodine, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností (ods. 1).

58. Podľa ods. 2 tohto zák. ust. ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

59. Podľa ods. 3 v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

60. Podľa ods. 4 ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

61. Z vyššie citovaných ustanovení teda vyplýva, že rodičovské práva a povinnosti, a teda aj právo zastupovať svoje maloleté dieťa, majú obaja rodičia. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva a teda aj zastupuje maloleté dieťa, len jeden z rodičov v prípadoch predpokladaných § 28 ods. 3 Zákona o rodine. Od zásahov do rodičovských práv a povinností jedného z rodičov podľa § 38 Zákona o rodine, spočívajúcich v ich pozastavení, obmedzení alebo pozbavení, treba dôsledne odlišovať úpravu rodičovských práv a povinností podľa § 24, § 25, § 36 ods. 1 Zákona o rodine spočívajúcu najmä vo

zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Rodičovské práva a povinnosti podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, teda aj právo a povinnosť zastupovať svoje maloleté dieťaťa, zostávajú obidvom rodičom zachované aj po rozhodnutí súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností tzn. aj v prípade, že maloletá je zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bude na maloletú platiť výživné. Maloleté dieťa môže byť zastúpené ktorýmkoľvek z rodičov a každý z nich môže dieťa zastúpiť samostatne, pričom zásadne nie je potrebné, aby rodičia konali spoločne. Rodičia sú povinní sa dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv. Pokiaľ dôjde k nezhode rodičov v podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností rozhodne o danej spornej podstatnej veci, rozhodne súd podľa ust. § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov.

62. Obdobne odvolací súd v časti úpravy styku otca s maloletou sa priklonil k záveru, že v danom prípade, vzhľadom na argumentáciu otca v odvolaní spočívajúcu v tom, že styk sa už realizuje bez asistencie Linky detskej istoty pri Slovenskom výbore UNICEF, proti ktorej matka vo svojom vyjadrení nenamietala, je dostatočné a vhodné styk otca s maloletou upraviť bez tejto asistencie.

63. V tejto súvislosti odvolací súd zdieľa v ďalšej úprave po vypustení prvého odseku v časti úpravy styku, názor súdu prvej inštancie a stotožňuje sa aj so spôsobom úpravy styku, ktorý sleduje záujem maloletej a rešpektuje rodičovské práva oboch rodičov.

64. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Predpokladá sa, že rodičia svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon zasahuje do úpravy styku s maloletým dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda nie je možná. Pri rozhodovaní o styku je dôležité zväziť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa, ako je najmä jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, školské a mimoškolské aktivity, ako aj okolnosti na strane rodičov, ako je najmä ich vzájomný vzťah, časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, časová odlúčenosť, citová naviazanosť. Hlavným účelom styku je, aby zostal zachovaný vzťah maloletého dieťaťa a rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, keď napriek nezhodám medzi rodičmi je základným právom dieťaťa, aby malo kontakt s obidvoma rodičmi. Zároveň je však úlohou oboch rodičov, aby svoje nezhody a konflikty v žiadnom prípade neprenášali na maloleté deti, na ktoré uvedená situácia pôsobí nepriaznivo. Právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

65. Pri rozhodovaní o rozsahu styku súd prvej inštancie dostatočne prihliadol na okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery. Takáto úprava v postate pokračuje v úprave v zmysle uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 25CoP/7/2016 zo dňa 22. februára 2016.

66. Vzhľadom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých časti zastupovania maloletej a časti úpravy styku bez potreby doplnenia dokazovania postupom podľa § 388 CSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie zmenil tak, že zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia.

67. V napadnutej časti úpravy styku otca s maloletou napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že: Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počnúc právoplatnosťou rozsudku

- štyri stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. v prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava,

následne

- ďalšie štyri realizované stretnutia každú párnú sobotu od 09:00 hod. do 12:00 hod. bez prítomnosti matky v priestoroch detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava

a napokon

- každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod.,

s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a pripravenú ju priviesť v určenom čase mu ju odovzdať pred vstupom do detského kútika TIME OUT v AUPARK SHOPPING CENTER BRATISLAVA, ul. Einsteinova 18, Bratislava.

Matka maloletej je povinná po ukončení styku maloletú na rovnakom mieste od otca maloletej prevziať. V prípade, že sa styk v určenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, rodičia sú povinní navzájom sa o tejto skutočnosti včas informovať.

68. Čo sa týka úpravy výživného, v zmysle súdom prvej inštancie neaplikovaného ustanovenia § 78 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením 223 CSP (pôvodne § 163 ods. 1 O.s.p.), dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

69. Hmotno-právnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

70. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

71. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

72. V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

73. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného (ako sú napr. liečebné náklady). Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať mu

výživné a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných výživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

74. Pri hodnotení schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd vychádza z reálnych zárobkových schopností a možností takéhoto rodiča, ktoré sú dané nielen jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, pracovnými skúsenosťami, zdravotným stavom), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, predovšetkým existenciou pracovných príležitostí primeraných subjektívnym predpokladom povinného rodiča, či vôbec možnosťou zamestnať sa.

75. Je nesporným, že podstatnou zmenou v úprave výkonu rodičovských práv a povinností je v danej veci zmena zverenia maloletej a to do osobnej starostlivosti matky oproti predchádzajúcej jej zverenia do striedavej starostlivosti oboch rodičov bez určenia povinnosti výživného. V dôsledku tejto zmeny vyvstala nutnosť určenia výživného zo strany otca. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o určení výživného počnú dňom 12.12.2011 z dôvodov uvedených v odôvodnení rozsudku. Úprava výšky výživného však v nasledujúcich obdobiach paušálne od 1. dňa nasledujúceho kalendárneho roka bez vyhodnotenia zmeny majúcej za následok potrebu zvýšenia výživného a v tomto smere i nedostatok odôvodnenia, spôsobuje nesprávnosť a nepreskúmateľnosť rozsudku tak v časti bežného výživného, ako aj v časti ročného výživného. Znamená to, že ak súd po vyhodnotení na výživné otca majúcej vplyv všetkých rozhodujúcich podmienok určí výživne v určitej výške, následne túto výšku môže zmeniť len v dôsledku konštatovanej zmeny podmienok, čo musí v odôvodnení rozsudku uviesť.

76. Odvolací súd nepovažuje za dostatočne a presvedčivé odôvodnené rozhodnutie ani v napadnutej časti zamietnutia návrhu otca na uloženie povinnosti matke informovať ho o mieste bydliska maloletej. Odvolacie argumenty otca sú v tejto časti dôvodné.

77. Právo a zároveň aj povinnosť rodičov vychovávať deti a na druhej strane právo detí na rodičovskú starostlivosť sú ústavné práva vychádzajúce nielen z Ústavy SR a Dohovoru o právach dieťaťa, ale predovšetkým zo vzťahu založeného na biologických a spoločenských predpokladoch. Pojem výchova zákon bližšie nedefinuje a takisto ako mnoho iných právnych noriem používa v tejto súvislosti aj iné pojmy. V najširšom slova zmysle ako významná zložka rodičovských práv a povinností je starostlivosť o komplexný rozvoj dieťaťa a to rozvoj duševný, telesný, mravný, citový, zdravotný, rozumový, čo znamená na rozhodovanie o dieťati v tom rámci, v akom dieťa o sebe nemôže rozhodovať samo. Poukazujúc na § 30 ods. 1 Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia, ktorí majú právo dieťa vychovávať v zhode s vlastnými predstavami. Starostlivosť o deti má byť všestranná, sústavná a dôsledná. Zo skutočnosti, že rodič má právo a povinnosť vychovávať maloleté dieťa vyplýva celý rad čiastkových práv, ktoré sú upravené aj jednak priamo v Zákone o rodine a jednak v iných právnych predpisoch najmä však v Listine základných práv a slobôd a v Dohovore o právach dieťaťa. Ide predovšetkým o čiastkové práva a to mať dieťa pri sebe, právo usmerňovať konanie dieťaťa, vykonávať nad ním dohľad zodpovedajúci stupňu jeho vývoja, právo určiť miesto pobytu dieťaťa, právo určiť povolanie dieťaťa v súlade s jeho záujmami, právo stykať sa s dieťaťom, pokiaľ rodič s ním nežije v spoločnej domácnosti, zastupovanie dieťaťa, správa majetku dieťaťa. Čo sa týka zásahov do rodičovských práv a povinností, zásah do týchto práv je najvýznamnejším zásahom do právneho vzťahu medzi rodičmi a deťmi. Takýto zásah patrí výlučne do právomoci súdu. V závislosti od intenzity porušovania alebo nevykonávania rodičovských práv a povinností o dôvodoch, ktoré k tomu viedli a v záujme maloletého dieťaťa Zákon o rodine rozlišuje tri stupne zásahov do výkonu rodičovských práv a povinností a to: pozastavenie uvedených práv a povinností, ich obmedzenie alebo zbavenie rodičovských práv a povinností. V danom prípade vo vzťahu k otcovi nebolo použité ani jedno z uvedených zásahov, tzn. že otec je rodičom bez zásahu do jeho rodičovských práv a povinností. V

spojení s vyššie uvedeným potom nie je dostatočným dôvodom na zamietnutie návrhu o povinnosti matky informovať otca o trvalom pobyte dieťaťa, samotná skutočnosť, že rodičia sa nevedia dohodnúť na podstatných veciach, že otec je hodnotený súdom konfliktný typ, a v snahe vyhnúť sa neprijemným situáciám otcovi sa takýmto spôsobom do určitej miery obmedzujú rodičovské práva bez toho, že by takéto rozhodnutie bolo dostatočne odôvodnené.

78. V tejto súvislosti sa žiada len pripomenúť, že rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., účinného v čase rozhodnutia súdom prvej inštancie, ktorý ma aktuálne tiež vyjadrenie v § 220 CSP), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.01.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.05.1997, *Hikjins c. Francúzsko* z 19.02.1998).

79. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

80. Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie s vyššie citovaným zákonným ustanovením a jeho uvedeným výkladom je zrejmé, že súd prvej inštancie sa ním v časti výživného a zamietnutia návrhu o povinnosti informovania a bydlisku dieťaťa dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozsudku totiž nie je možné zistiť vyššie uvedené pre rozhodnutie súdu relevantné skutočnosti, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku nielen neúplným, ale i nezrozumiteľným, čo zároveň bráni odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok riadne preskúmať. V odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje dostatočná a presvedčivá argumentácia súdu prvej inštancie, na základe akých dôkazov a na základe akých myšlienkových úvah, pri aplikácii ktorých konkrétnych ustanovení Zákona o rodine dospel k záveru, že je potrebné výživné určiť s určením počiatku vyživovacej povinnosti a následne pre zmenu pomerov výživné zmeniť jeho zvýšením a obdobne prečo by otec nemal právo na informáciu o trvalom bydlisku maloletej, keď ide o informáciu pomerne všeobecného charakteru, ktorá musí byť známa aj súdu.

81. V dôsledku vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

82. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude postupovať v súlade s vyššie uvedeným rešpektujúc všetky procesné práva účastníkov vec opätovne prejednať, podľa potreby doplniť dokazovanie, jeho výsledky

riadne vyhodnotiť a vo veci znovu rozhodnúť, pričom nové rozhodnutie je treba náležite v každej jeho časti riadne v súlade s § 220 CSP riadne odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

83. Počas odvolacieho konania otec doručil súdu prvej inštancie dňa 24.10.2016 návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorý návrh bol postúpený odvolaciemu súdu. Otec podaným návrhom žiadal, aby súd vydal neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého otec je povinný prispievať na výchovu a výživu mal. W. výživné vo výške 33,- Eur mesačne k rukám matky toho ktorého mesiaca vopred až do právoplatného skončenia vo veci samej. Návrh odôvodnil tým, že v konaní vedenom pod sp. zn. 10P/42/2015 na Okresnom súde Dunajská Streda sa vedie konanie o úpravu práv a povinností k mal. W.. V konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 24.06.2016, ktorým bol zaviazaný platiť výživné v neúmerne vysokej sume vzhľadom na potreby dieťaťa a jeho finančný príjem. Tento rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť, avšak výrok o výške výživného v zmysle zákona je predbežne vykonateľný. Počas konania sa zásadne zmenili pomery na strane otca. Výživné v sume 170,- Eur je stanovené v neprimeranej výške čo odôvodňoval aj v podanom odvolaní proti rozsudku. Takto stanovené výživné nereferuje potreby a náklady mal. W., ktorá je v súčasnosti žiačkou 2. ročníka základnej školy, jej zdravotný stav je dobrý a nemá žiadne špeciálne zdravotné problémy. Jeho príjem sa zásadne zmenil od posledného dokazovania, keď na ostatnom pojednávaní súd prvej inštancie dňa 03.06.2016 konštatoval, že jeho príjem je dávka v nezamestnanosti vo výške 550,- Eur. Dňom 21.08.2016 mu však zanikol nárok na vyplácanie dávky v nezamestnanosti. Posledná dávka v sume 370,- Eur mu bola vyplatená v mesiaci september 2016 o čom doložil potvrdenie Sociálnej poisťovne. Na ďalšiu dávku v nezamestnanosti už nemá nárok. Momentálne jeho aktuálny príjem je 0,- Eur. Z týchto dôvodov stanovené výživné 170,- Eur mesačne presahuje jeho možnosti a nie je schopný takéto výživné mesačne platiť. Doteraz rešpektuje rozhodnutie o predbežnom patrení vydané pod sp. zn. 13P/17/2014, kedy mu bola upravená výška výživného ešte v roku 2014 na 100,- Eur mesačne. Nakoľko je predpoklad, že rozsudok, ktorý je napadnutý odvolaním vo veci samej v časti výživného bude zmenený, ale nakoľko spotrebované výživné sa nevracia, má za to, že je nevyhnutné a potrebné upraviť neodkladným opatrením výšku výživného.

84. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

85. V zmysle § 324 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (ods. 2). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

86. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

87. V zmysle § 328 Civilného sporového poriadku, ak súd nepostupoval podľa § 327 (teda neodmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahujúci predpísané náležitosti alebo ako nezrozumiteľný alebo neurčitý), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu (ods. 2). Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať (ods. 3).

88. V zmysle § 329 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane

vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ods. 1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (ods. 2).

89. V zmysle § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Podľa ods. 2, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

90. V zmysle § 331 Civilného sporového poriadku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené (ods. 1). Uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia (ods. 2).

91. Podľa § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

92. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

93. V zmysle čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2). Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (ods. 3).

94. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

95. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

96. V zmysle čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

97. V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

98. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

99. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie.

100. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

101. V danom prípade aj podľa vyššie uvedeného, rozsudok súdu prvej inštancie v časti výživné bol odvolacím súdom zrušený, tzn. že v platnosti bude predbežné opatrenie, na ktoré poukazuje otec

aj v návrhu. Poukazom na vyššie uvedené okolnosti prípadu odvolací súd je názoru, že dôvody, pre ktoré otec žiadal vydať neodkladné opatrenie, zrušením rozsudku v časti výživného a vrátením veci na ďalšie konanie, pominuli dôvody, pre ktoré otec podal návrh a nie sú splnené predpoklady citovaných procesných noriem na to, aby bolo potrebné v zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku bezodkladne upraviť pomery účastníkov pre vydanie neodkladného opatrenia ohľadne výživné zo strany otca pre maloletú.

102. Z uvedených dôvodov súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Výživné zostáva naďalej upravené uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 13P/17/2014-20 zo dňa 12.05.2014, na základe ktorého je otec povinný predbežne prispievať na výživu maloletej mesačne 100,- Eur počnúc od 23.05.2014 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

103. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 52 až § 58 Civilného mimosporového poriadku).

104. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).